

הם התנדבו לשרת בישראל במלחמת

יום הכיפורים - הם התגייסו

לצה"ל - והם חזרו לאמריקה.

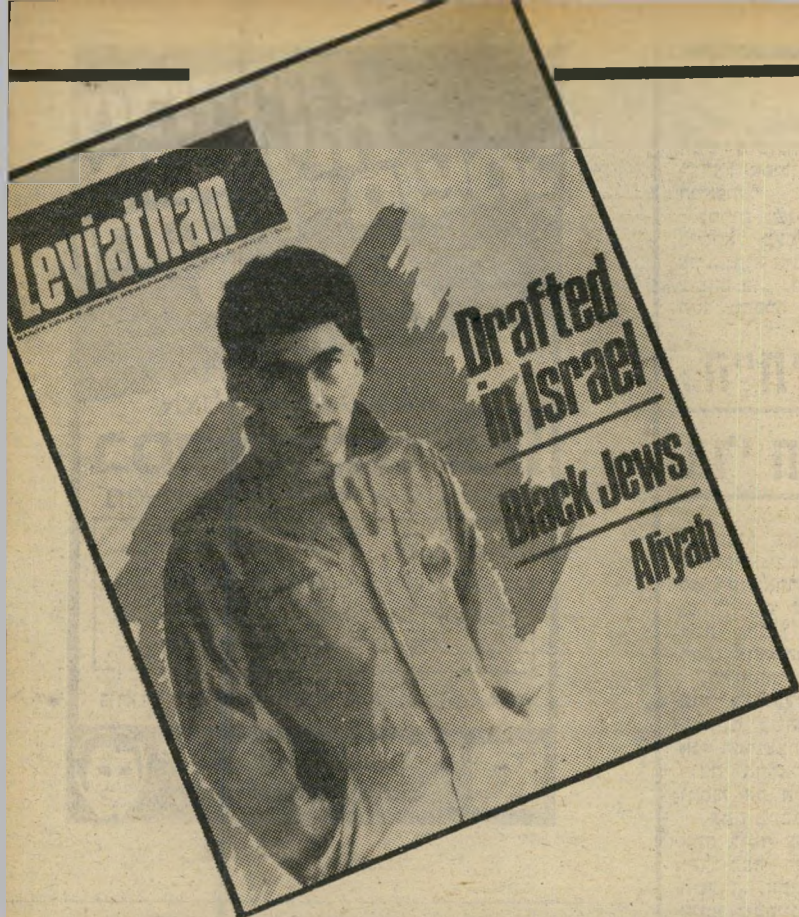
עכשיו הם מגלים בעיתון 'הודי'

אמריקאי מדוע הם התאכזבו בישראל

גדה התנחלות האחרון, שבו הגיעו לישראל אלפי צעירים יהודים מכל העולם, היה מיד לאחר מלחמת יום הכיפורים. רוב הצעירים האלה עזבו את הארץ מיד לאחר סיום המלחמה, כאשר גילו כי החברה הישראלית משנה את פניה לאחר חזקת המשבר.

שני צעירים אמריקאיים מספרים על חוויותיהם בקיבוץ וכצבא בעיתון יהודי המופיע בנטהיקרוז שבקליפורניה, אחת מעריה הנופשים העשירות והליברליות ביותר בארצות-הברית.

להזן הכתבה במזוזה:

המתגייסים

ללא מחשבה. הפכתי לאוטומט. הפחד חדר למוחי רק מאוחר יותר.

פתיחה באש על האויב היתה גם היא אוטומטית. "אתה עושה זאת ללא מחשבה, אתה רוצה לבצע את תפקידך", הוא מספר, "אם נותנים לך לחצות את הגבול לצורך פעולה, זה נחשב בעיני החיילים לסוכריה. נותנים לך הודמנות להדגים את כישוריך."

קיימת אפשרות סבירה שהרגתי. אני שואל לאמר את זה, כי המחשבה מפחידה אותי, זה לא אנושי. המילה 'הרג' היא התגלמות כל הרע בעיניי. אחרי שיהררו מצה"ל חזר גרינפילד לטירת-צבי. הוא החל קורא את ספריהם של קורט וונגוט ואייזק ראנד. הוא החליט לחזור לארצות-הברית כדי להשלים את לימודיו.

האם יחזור דוד גרינפילד לישראל? "אני רוצה לנסות", הוא אומר, "אך אינני יכול לענות לשאלה. עברו עלי יותר מדי לילות-שימורים של חרדות, דכאונות וצער. אני לא רוצה להרוג, אני לא רוצה להחזיק בנשק. בישראל אהיה חייב לשרת במילואים עד גיל 55, וכנראה שאהיה בשרות קרבי עד גיל 40. ואהיה חייב לשרת 45 ימים בשנה."

שני הצדדים אחראים

מלכד בעיית הצבא. מטרידות את גרינפילד הבעיות החברתיות והלחץ הכלכלי בישראל. "ישראל אמורה להיות ארץ זבת-חלב ודבש", הוא אומר, "אך לא כך הם פני הדברים. הבעיות שם רבות. המדינה מוציאה יותר מדי כסף על הצבא. האינפלציה דוהרת, והחיים מאוד יקרים. יש תופעות שעלוות להוציא אדם מדעתו, ורק אידיאליסטיים שרופים יכולים להשלים עימו."

הרבה אמריקאים עולים לישראל בהרגשה שיוזכו שם לטיפול מסור, וחייהם יהיו נעימים ונוחים. אבל זה לא כך. אולם גרינפילד סבור של ישראל יש הרבה להציע, ובעיקר, "ליהודי בעל תודעה יהודית. אינך חלק ממיעוט. יש בישראל גיוון רחב, ולכל ארבעה ישראלים יש

טיפוס במידרון תלול, שאתו עשינו במשך יום וחצי."

למרות שהוא מאמין שהצבא הישראלי "הוא כמו כל צבא אחר, מאמנים אותך להרוג", מודע גרינפילד לתחושת השליחות הפועלת בצה"ל כגורם מלכד. "כש הייתי בטירונות", הוא מספר, "התקופה מחבלים את כפרי-יובל. הקפיצו אותנו מיד למקום, כדי להקיף את הבנין שבו הוחזקו בני-הערובה. מאוחר יותר הגיעו חיילים הוותיקים. ששה לוחמים הובילו את הכוח שפרץ לבניין, והראשון שבהם נהרג. זה היה ביתו של ההרוג, ובתוך הבית היתה מישפחתו - ילדיו, אישתו, סבו וסבתו. דקות ספורות לאחר מכן, כשהסתיים הקרב הקצר, יצא אחיו מן הייבן, כשגופתו בידיו, וחולצתו הלבנה גדומה מדם אחיו ההרוג."

"היתה תחושה של ליכוד", ממשיך גרינפילד, "ידענו מה אנו עושים. נלחמנו בסורוסטים. כל חודשי-הודשים היה בא אלינו קצין בכיר, ומספר לנו שעל-פי דיווחי המודיעין עומדת לפרוץ בקרוב מלחמה של ממש. כמוכן שנכנסנו ללחץ, והם נהגו לחזור על הסיפור הזה מדי חודשי-חודשים, כדי לשמור על רמת ה-כוננות שלנו."

חרדות, דיכאונות וצער

גרינפילד, שהגיע לדרגת סמל ב-צה"ל, שירת כשנתיים ברמת-הגולן, בסורוסים, מארבים ומירדפים אחרי מחבלים. הוא מסתייג מאששים כיאסר ערפאת ו-חברי אש"ף, משום שהם "הורגים ילדים, ומאמנים ילדים להרוג, ובכך מונעים מהם את היסודי לחיות כבני-אנוש". הנושא של "לחיות כבן-אנוש" החל טרם רד את מחשבותיו של גרינפילד ככל ש-תקופת שירותו בצה"ל התקרבה לסיומה. "באופן בסיסי עדיין הייתי אידיאליסט", הוא מספר, "והמטרה היתה קדושה בעיני. ביצעתי את המוטל עלי על הצד הטוב ביותר, והייתי חיל טוב. הפכתי ליצור מכני. אסור לך לחשוב. אסור לך להרגיש. כשנפתחה עלי אש, פעלתי והגבתי

שהיו בלתי ידועות לצעיר שגדל בסביבות הוליווד שבלוס-אנג'לס.

"התאהבתי אז בדרך-החיים הזו", מספר גרינפילד. "חשבתי שזהו הייעוד האמיתי, לקום בבוקר ולהעביר צינורות-השקאה ב-קור המקפיא שלפני הזריחה. אהבתי כל רגע. נהניתי להביט בשמש העולה, להריגיש את האדמה, לנהוג בטרקטור... אני מתגעגע לעבודה."

גרינפילד בא לישראל גם כדי להתנסות באווירה וחברות, חוויות שלא הצליח לחוות באמריקה. "עם העבודה וההשתלבות בחיי הקיבוץ, התחלתי לחוש בכך", הוא נזכר, "נהגנו לריב ממש על הזכות לעבוד שעות נוספות."

אחד הצעדים העיקריים שעשה דויד לקראת השתלבות בחיי הקיבוץ, היה קיר צוץ שיערו הארוך. מישפחתו המאמצת חיבבה אותו גם קודם לכן, אבל היתה בי כבר הסתייגות. הייתה אמריקאי בעירייה כולנו אמריקאים עשירים, המתייחדים סים לישראל אחיה קייטנה."

"מאמנים אותך"

להרוג

לישה חודשים לאחר שהגיע לטירת-צבי, החליט גרינפילד להשאר בישראל ולהתאזרח בה. הוא היה אזרח ישראלי ששה שבועות, כאשר מצא את עצמו "באוהל פרוץ, מתחת לארבע שמי כות-סוסים גועליות. המיטה שלי היתה בצידו הפרוץ של האוהל, והגשם שטף אותי". דוד גרינפילד גויס לצה"ל. גרינפילד בילה את מרבית הלילה הרגישו כשהוא בוכה ושואל את עצמו איך הגיע לכלל הצבא. "בבוקר למחרת התנדבתי ליחידת הקומנדו. אמרתי לעצמי שאם אני כבר נמצא בצבא, כדאי שאת-רום משהו לציני".

בגלל חוסר שליטתו בשפה העברית, הוצב גרינפילד ליחידה מובחרת אחרת, ושם עבר את אימוני הטירונות שנמשכו ששה חודשים. "זה היה גיהנום. הריצו אותנו ששה ימים בשבוע, 20 שעות כל יום. המון בקושי הספיק", הוא מספר, "והחלק הנורא ביותר היה מסע רגלי, בחגור מלא, למרחק של 140 קילומטר, תוך

קרימה, חזור למודדתך! זוהי סיסמת העליה. ליהודים המפורים על-פני כדור-הארץ, הנאבקים על קיומם התרבותי במסגרת עולם נוצרי, מוסלמי או קומוניסטי, זוהי סיסמה מפתח. שני סטודנטים מאוניברסיטת סנטה-קרוז עננו לסיסמה, וגילו שמאחורי התדמית הרומנטית של ישראל, עומדת מדינה בעייתית. הגשמת העליה כרוכה בעבודה, מלחמה, בירוקרטיה קפאית, אהבה, כאב, פחד וגאווה. כפי שהסתבר לשני הסטודנטים — בחוויותיהם בקיבוצים וכצבא — עליה לישראל היא גם מסע אל תוך הנפש.

הקייטנה

הישראלית

דויד גרינפילד התחיל את מסעו לישראל כשהוא חובש כיפה, וסיים אותו כששערו צבוע סגול.

האנרכיסט בן ה-24, איש הפאנק-רוק, זוכר את "הלהט הציוני והאידיאליזם ה-נלהב" שהביאו אותו לישראל, מיד לאחר מלחמת-יום-כיפור.

גרינפילד, תלמיד השנה הראשונה, ש-תיכנן קריירה קולנועית, ראה את המילי-המה כשעת חירום גורלית, ובילה את מרבית זמנו בהרצאות בבת-הספר תיכון בעיר, אירגן הפגנות ואסף כספים. הוא התאכזב במהירות משאר הסטודנטים ה-יהודים, שלא ייחסו לעזרה לישראל חשיבות גדולה מו שהעניקו לחייהם הפרטיים. הוא ידע שישראל זקוקה לעובדים ש-ימשיכו להפעיל את המערכת הכלכלית גם בזמן הקרבות, והחליט לנטוש את מאבקו המתסכל באוניברסיטת סנטה-קרוז בעזרת שרות לעם, אירגון שירותי-התנדוד, בות. הגיע גרינפילד לתל-אביב בסוף שנת 1973.

גרינפילד לא היה אמריקאי יחיד שהגיע לישראל בזמן המשבר. הוא היה חבר בקבוצה של 120 צעירים יהודים, ומטוסים מלאים נוספים היו בדרכם. את הערב הראשון בישראל בילו המתנדבים בשרת משותפת. מצב רוחם היה מרוומם. תוך ימים אחדים נשלחו המתנדבים ל-קיבוצים שונים, וגרינפילד עצמו הגיע לקיבוץ הדתי טירת-צבי. הוא עבד כ-שרברב, קוטף גורים, ושאר עבודות-כפיים.